

Handläggare: Britt Lundkvist
Telefon: 08-508 25 294

Till
Socialnämnden

Förändringar i Boende- och behandlingsenhetens utbud avseende akutboendet Grimman, träningsboendet Stegen samt verksamhetsområdet Akut- och stödboende för kvinnor

Förvaltningens förslag till beslut

Socialnämnden beslutar följande

1. Vid akutboendet Grimman omvandlas 10 av totalt 28 platser till korttidsboende från och med 2012-04-01.
2. Träningsboendet Stegen avvecklas från och med 2012-07-01.
3. Godkänna planeringen av att genomföra förändringen inom verksamhetsområdet Akut- och stödboende för kvinnor när renoveringen av Hvilan är klar.

Gillis Hammar
Direktör

Eva Sandberg
Avdelningschef

Sammanfattning

Akutboendet **Grimman** erbjuder nattlogi inom ramen för Stockholms stads *Tak över huvudet garanti*. I ärendet föreslås att 10 av Grimmans 28 platser omvandlas

till korttidsboende. Förvaltningens bedömning är att förändringen kommer att öka möjligheten att göra en adekvat och långsiktig boendeplanering som kan minska den akuta hemlösheten. Detta gäller särskild den grupp av klienter som har en komplex problembild, både psykiskt och fysiskt, vilket innebär att man inte kan medverka till att dessa personer avvisas från Grimman under dagtid. Förslaget innebär inga personella eller lokalmässiga förändringar. Vårdavgiften kvarstår på nuvarande 550 kr/dygn. Däremot höjs egenavgiften från 50 till 156 kr för korttidsboendet.

En av Boende- och utslussverksamhetens blockförhyrda korridorer, **Stegen**, har under en längre period haft en vikande efterfrågan. I samband med att hyresvärden, Stiftelsen hotellhem i Stockholm, har beslutat att fastigheten ska göras om till ett ungdomsboende, är det en lämplig tidpunkt att avveckla Stegen från och med 2012-07-01. De klienter som i dagsläget finns placerade på Stegen kommer att kunna beredas ersättningsplatser inom ramen för SHIS alternativt inom Boende- och behandlingsenheten. Avvecklingen av Stegen kommer att innebära indragning av tre behandlingsassistenttjänster samt en intäktsminskning på cirka 800 tkr.

Verksamhetsområdet Akut- och stödboende för kvinnor har under lång tid haft svårt att uppnå budgeterad beläggning. Under sommaren ska Hvilans lokaler totalrenoveras. Planeringen är att, efter renoveringen, omvandla 10 av Hvilans nuvarande 21 akut- och korttidsplatser till ett boende med drogtolerans, för kvinnor. Insatserna ska bygga på det koncept som Västberga boende har utvecklat. Efter som renoveringen på Hvilan kommer att medföra ett reducerat platsantal för kvinnor under sommaren, är planeringen att avvakta till hösten 2012, med eventuella åtgärder när det gäller Syrenen Söder och Syrenen Axelsberg.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts av Boende- och behandlingsenheten. Facklig förhandling har skett 2012-02-21.

Bakgrund

Boende- och behandlingsenheten och dess verksamheter är en del i stadens arbete med att minska hemlösheten och missbruket. Verksamheternas insatser syftar till att skapa förutsättningar för inskrivna kvinnor och män att bättre kunna hantera sin livssituation. Boende- och behandlingsenheten erbjuder utredning av vårdbehov, behandling, boende med stödinsatser, akut- och korttidsboenden, omvårdnad, familjevård samt förlängd avgiftning till i första hand stadsdelsförvaltningarnas klienter.

Boende- och behandlingsenhetens utbud av platser och insatser ska så långt det är möjligt, kontinuerligt överensstämma med stadens efterfrågan. Därför görs löpande uppföljningar på stadsdelarnas och Enheten för hemlösa placeringar på de olika verksamheterna. Materialet sammanställs varje tertiäl och utgör, tillsammans med ytterligare former av kunddialoger, underlag för förslag och beslut om eventuella förändringar i utbudet.

I verksamhetsplanen för 2012 planerades förändringar inom verksamhetsområdena *Boende- och utslussverksamheten* samt *Akut- och stödboende för kvinnor* vilket konkretiseras i detta ärende. Därutöver föreslås förändringar inom verksamhetsområdet *Grimmans akutboende*.

Verksamhetsområdet Grimmans akutboende

Nuvarande verksamhet

Grimman är ett akutboende som tar emot hemlösa män och par från 20 år med missbruks- och/eller psykiska problem i avvaktan vidare planering. Grimman har 28 platser varav 8 är parplatser (4 par). Grimman erbjuder nattlogi och öppnar varje kväll kl. 19.00 och har öppet till kl. 09.00 följande morgon. Det finns möjlighet att duscha, tvätta kläder m.m. Lagad kvällsmat och frukost serveras. På morgonen finns personal på plats för att hjälpa till i den fortsatta boendeplaneringen.

Förslag

Förvaltningen föreslår att 10 av Grimmans 28 platser omvandlas till korttidsboende med drogtolerans, från och med 2012-04-01.

Sedan lång tid tillbaka finns det en grupp klienter som blir kvar på Grimman även under dagtid. Dessa personer har en komplex problembild, både psykiskt och fysiskt, där kravet på att lämna Grimman under dagtid blir en försvårande omständighet i deras livssituation. Även i de fall som någon av dem blir sjuk, t.ex. influensa med hög feber, kan man av humanitära skäl inte medverka till att dessa personer avvisas från Grimman under dagtid.

Att omvandla 10 platser till korttidsboende ger en ökad möjlighet för Grimman att länka vidare till aktuell stadsdelsförvaltning eller Enheten för hemlösa och för stadsdelsförvaltningen eller Enheten för hemlösa att hinna etablera kontakt med klienten och kunna göra en adekvat planering för en mer långsiktig boendelösning. Ett korttidsboende minskar också risken för återfall i missbruk då klienten inte tvingas ut från boendet under dagtid.

Med detta förslag kan också Grimman utgöra ett komplement till Västberga Boende, för de klienter som tillfälligtvis avvisas från Västberga Boende. Under en kortare tids placering på en av Grimmans korttidsplatser kan klientsamtal genomföras och en bedömning göras om klienten kan eller ska flytta tillbaka till

Västberga Boende. Även här finns möjligheten att undvika eller förkorta perioden av återfall i missbruk.

Konsekvenser

Förslaget innebär att antalet akutplatser reduceras till 18 platser. Förslaget innebär inga personella eller lokalmässiga förändringar. Vårdavgiften kvarstår på nuvarande 550 kr/dygn. Däremot höjs egenavgiften från 50 till 156 kr för de tio korttidsplatserna.

Stegen, verksamhetsområdet Boende- och utslussverksamheten

Nuvarande verksamhet

Boende- och utslussverksamheten erbjuder boendestöd enligt SoL med tillhörande andrahandsboende enligt hyreslagen, för de som anses kunna bo med eller utan stöd efter genomgången förändringsprocess. Verksamheten riktar sig till män och kvinnor med psykiska och/eller missbruksproblem som är på väg att fullfölja sin planering men som är i behov av boendestöd med tillhörande boende.

Boende- och utslussverksamheten har totalt drygt 160 platser. Dessa fördelar sig på 94 platser i form av blockförhyrda korridorer inom olika anläggningar vid Stiftelsen Hotellhem, ett 50-tal träningslägenheter samt 15 särskilda boendeplatser på Eken för personer som inte har andra problem än arbetslöshet. Boendeplatserna på Eken disponeras av Enheten för hemlösa.

Stegen är en av verksamheterna som ingår i verksamhetsområdet. Stegen är ett drogfritt boende med 34 platser som är lokaliserade på Magnus Ladulåsgatan 32, en blockförhyrning via Stiftelsen Hotellhem (SHIS). I verksamheten arbetar tre behandlingsassistenter dagtid. Ingen personal finns i verksamheten under kvällar, helger och nätter.

Förslag

Förslaget är att under våren successivt avveckla träningsboendet Stegen för att vara helt avvecklat från och med 2012-07-01.

Det finns flera samverkande faktorer som ligger till grund för avvecklingsförslaget. Stegen har under en längre period haft en vikande efterfrågan vilket resulterade i ett ekonomiskt underskott på cirka 600 tkr i bokslutet för 2011. Den budgeterade beläggningen för 2011 var 87 %. Utfallet för året blev 73 % beläggning, dvs. av Stegens totalt 34 platser var 25 belagda och 9 tomma.

Även lokaliseringen av verksamheten har under lång tid upplevs som olämplig, inte minst utifrån de återkommande ordningsproblem som finns i fastigheten. Hyresvärden, Stiftelsen hotellhem (SHIS) har beslutat att fastigheten ska göras om

till ett ungdomsboende. Den vikande efterfrågan innebär att det inte finns behov av några ersättningslokaler för verksamheten.

Konsekvenser

I dagsläget finns ett tjugotal klienter placerade på Stegen. Berörda parter, Boende- och behandlingsenheten, SHIS samt Enheten för hemlösa, kommer att gemensamt hitta alternativa placeringar för dessa klienter. Dels kan SHIS erbjuda ersättningsplatser inom ramen för sin verksamhet, dels kan det bli aktuellt med placeringar på andra verksamheter inom Boende- och behandlingsenheten.

Avvecklingen av Stegen kommer att innebära en successiv minskning av intäkterna under avvecklingsperioden. Intäktsförlusten beräknas till cirka 800 tkr. Avvecklingen innebär också indragning av tre behandlingsassistenttjänster.

Verksamhetsområdet Akut- och stödboende för kvinnor

Nuvarande verksamhet

Verksamhetsområdet består av Hvilan (akut- och korttidsboende) samt Syrenen Söder och Syrenen Axelsberg (stödboende).

Den stigande efterfrågan på stödboendeplatser för kvinnor som fanns i slutet av 2010 och i början av 2011 har avtagit. Även om platserna på stödboendet Syrenen Söder och Syrenen Axelsberg periodvis under 2011 varit efterfrågade är inte efterfrågan i den omfattningen att det i längden är ekonomiskt försvarbart.

Inte heller akutboende Hvilan har nått upp till den budgeterade beläggningen under 2011. Beläggningen uppgick till 71 % att jämföra med budgeterade 88 %. Hvilans lokaler på Ingemarsgatan kommer att totalrenoveras under perioden 1 juni till 15 september, vilket medför färre (reduceras med 8 platser) tillgängliga platser för kvinnor under sommaren. Intäktsbortfallet beräknas till drygt 500 tkr.

Planering

Om efterfrågan kvarstår på nuvarande låga nivå för hela verksamhetsområdet föreslås följande förändring.

Av Hvilans nuvarande 21 akut- och korttidsplatser omvandlas 10 platser till ett boende med drogtolerans, för kvinnor. Enheten för hemlösa efterfrågar platser för kvinnor och har för avsikt att abonnera på dessa platser. Förutsättningen är att insatserna bygger på det koncept som Västberga Boende har utarbetat. En annan förutsättning är att det är samma vård dygnspris som för Västberga Boende. Planeringen är att denna förändring genomförs när renoveringen av Hvilans lokaler är slutförd, troligen från och med oktober 2012.

Eftersom renoveringen på Hvilan kommer att medföra ett reducerat platsantal för kvinnor under sommaren är planeringen att avvakta med eventuella åtgärder när det gäller Syrenen Söder och Syrenen Axelsberg, tills renoveringen på Hvilan är klar.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Boende- och behandlingsenheten och dess verksamheter är en del i stadens arbete med att minska hemlöshet och missbruk. Akutboendet Grimman erbjuder nattlogi inom ramen för Stockholms stads *Tak över huvudet garanti*. Klienterna som kommer till Grimman är hemlösa och har ofta en komplex situation med pågående missbruk och psykiatrisk problematik. Förvaltningens bedömning är att en omvandling till korttidsboende av 10 platser på Grimman, kommer att öka möjligheten för Grimmans personal att länka vidare och samordna olika insatser samt för stadsdelen och Enheten för hemlösa att göra en adekvat och långsiktig boendeplanering som kan minska den akuta hemlösheten.

När det gäller Boende- och utslussverksamheten finns det, utifrån rådande efterfrågan, behov av att styra om den totala fördelningen av platser, dvs. efterfrågan minskar när det gäller korridorboende (blockförhyrningar hos SHIS) och ökar när det gäller platser i träningslägenhet. I synnerhet har Stegen under en längre period haft en vikande efterfrågan. Lokaliseringen av verksamheten har heller inte varit optimal utifrån verksamhetens uppdrag. När nu hyresvärden, Stiftelsen hotellhem i Stockholm, har beslutat att fastigheten ska göras om till ett ungdomsboende, är det en lämplig tidpunkt att avveckla Stegen.

Verksamhetsområdet Akut- och stödboende för kvinnor har under lång tid haft svårt att uppnå budgeterad beläggning. Att omvandla 10 av Hvilans platser till ett boende med drogtolerans för kvinnor, är ett sätt att anpassa verksamheten till, i det här fallet, Enheten för hemlösas behov. Att konceptet från Västberga Boende används även för kvinnor, är viktigt ur ett genusperspektiv.

Om den relativt låga efterfrågan på stödboendeplatser för kvinnor kvarstår kan det bli aktuellt att avveckla verksamheten på en av Syrenens adresser. För att inte riskera en allt för låg tillgång på platser under sommarperioden då Hvilan ska renoveras, är det rimligt att avvakta till hösten med eventuella ytterligare åtgärder när det gäller stödboendeplatser.